

Lá Thư Thụ Nhân

Tưởng nhớ Quang du ca (LYSA Nguyễn Văn Sơn)

From: Sơn Nguyễn

Date: Sat, Mar 27, 2021 at 1:24 PM

BẠN ĐẾN BÊN ĐỜI, HOA VÀNG MỘT ĐÓA

1. Trong đời sống, chúng ta thường gặp từ "đóa hoa".

Từ điển tiếng Việt của Viện Ngôn ngữ học giảng nghĩa "đóa" là "từ chỉ riêng từng bông hoa hoặc cái gì sánh được với hoa do vẻ đẹp trọn vẹn của nó" và cho bốn ví dụ: "Đóa hoa hồng. Những đóa cẩm chướng. Ánh lén thành một đóa hào quang. Đóa mây rực rỡ".

2. Trong đời sống, nhất là trong ca khúc và thơ, ta có thể tìm thấy dễ dàng nhiều dẫn chứng cho hai ví dụ đầu.

Chẳng hạn, tên bài viết này là câu đầu tiên trong ca khúc Hoa vàng mấy độ của nhạc sĩ Trịnh Công Sơn (1939 - 2001). Còn trong bài thơ Đóa hoa hồng, nhà thơ Nguyễn Bính (1918 - 1966) viết:

Tình tôi như đóa hoa hồng
Ở mương oan trái trong lòng tịch liêu
Kinh đô cát bụi bay nhiều
Tìm đâu thấy một người yêu hoa hồng?

Bài thơ Nôm Viếng Lê Khôi của vua Lê Thánh Tông (1442 - 1497) có câu:

Dẹp yên tám cõi mới buông tay
Lô lộ Thai tinh một đóa mây
Tể tướng, bếp tàn, mai lạnh vạc
Tướng quân doanh vắng, liễu chau mày.

Ở đây, Lê Khôi (?-1446) là một khai quốc công thần nhà Lê sơ và là bác họ Lê Thánh Tông. Thai tinh (hay Tam thai) trong bài thơ là tên chung chỉ ba ngôi

sao lớn, thường được ví với Tam công (ba chức quan cao nhất) trong triều đình phong kiến.

"Đóa mây" cũng xuất hiện trong các sáng tác ngày nay. Ca khúc Cho em một đóa mây sầu, do Ngọc Quy phổ nhạc từ thơ Phạm Kim Tiên, có câu:

Cho em một đóa mây sầu
Để em cài tóc, tô màu cho thơ
Cho em một ánh trăng mơ
Em soi nhân thế thờ ơ nghĩa tình.

3. "Đóa" là một từ Hán Việt. Trong tiếng Hán, "đóa" (6 nét, bộ mộc) có nhiều nghĩa mà hai trong số đó là bông hoa hoặc đám, áng, vầng (nói về mây, ánh sáng).

Tương truyền lúc đi sứ mừng Nguyên Vũ Tông (1281 - 1311) mới lên ngôi, Mạc Đĩnh Chi (1272 - 1346) được triều đình nhà Nguyên mời đọc văn tế một hậu phi vừa mất.

Khi mở bài văn tế, Mạc Đĩnh Chi thấy chỉ có bốn chữ "nhất" nhưng ông ứng khẩu đọc ngay:

Thanh thiên nhất đóa vân
Hồng lô nhất điểm tuyết
Thượng uyển nhất chi hoa
Dao trì nhất phiến nguyệt
Y! Vân tán, tuyết tiêu
Hoa tàn, nguyệt khuyết

(Một đám mây trên trời xanh
Một hạt tuyết trong lò đỏ
Một nhành hoa vườn thượng uyển
Một vầng trăng cung Dao Trì
Than ôi! Mây tán, tuyết tan
Hoa tàn, trăng khuyết).

Chạnh nhớ bài thơ Tâm hữu vị ngộ (Tìm bạn không gặp):

Bách lý tâm quân vị ngộ quân

**Mã đê đạp toái lĩnh đầu vân
Quy lai ngẫu quá sơn mai thụ
Mỗi đóa hoàng hoa nhất điểm xuân**

(Trăm dặm tìm anh chẳng gặp anh
Đầu non vó ngựa đạp mây xanh
Đường về chợt thấy mai rùng nở
Mỗi đóa hoa vàng một nét xuân).

Sáng nay mời bạn về uống cà phê sáng, tặng bạn một đóa hoa tình bạn.

LYSA